

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Pytania i odpowiedzi (Q&A) dotyczące działań podejmowanych w ramach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności podczas pandemii COVID-19

Pojawienie się pandemii COVID-19 wpływa negatywnie zarówno na bieżące, jak i na planowane działania w programach Erasmus+ i Europejski Korpus Solidarności.

Głównym celem Komisji Europejskiej jest zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony uczestnikom programów Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności, przy pełnym poszanowaniu wszystkich ograniczeń wprowadzonych przez poszczególne kraje. Komisja Europejska udziela pomocy beneficjentom, studentom, uczniom, wolontariuszom i innym uczestnikom programów w celu wsparcia ich w poradzeniu sobie z zaistniałą sytuacją.

Komisja Europejska będzie kontynuować swoje działania, odpowiednio dostosowując je do zmieniającej się sytuacji, objaśniając i upraszczając zasady oraz procedury, tam gdzie jest to niezbędne, we współpracy z Narodowymi Agencjami programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności oraz Agencją Wykonawczą ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA).

Do kogo mogę się zwrócić z pytaniami dotyczącymi skutków pandemii COVID-19 dla działań w ramach programu Erasmus+ lub Europejskiego Korpusu Solidarności?

- **Uczestnicy indywidualni** (studenci, nauczyciele, młodzież, kadra młodzieżowa, wolontariusze itp.) w przypadku napotkania problemów powinni się zwrócić do swojej instytucji/organizacji macierzystej. Instytucje/organizacje powinny być w kontakcie z uczestnikami swoich projektów, nawet jeśli same nie funkcjonują w swojej siedzibie. Bardzo prosimy o zrozumienie w przypadku, gdy pytania dotyczące spraw finansowych (zwrot kosztów, ich kwalifikowalność, warunki finansowania itp.) będą rozpatrywane z opóźnieniem spowodowanym ograniczonym kontaktem z wieloma instytucjami i organizacjami. Poniższe informacje przedstawiają zestaw najczęstszych pytań zadawanych przez uczestników indywidualnych wraz z odpowiedziami.
- **Beneficjenci – organizacje koordynujące projekty** (uczelnie, szkoły, organizacje młodzieżowe itp.) powinny skontaktować się z agencją, która przyznała im dofinansowanie, czyli z:
  - Narodową Agencją w kraju macierzystym (tj. opiekunem projektu w Narodowej Agencji w przypadku polskich organizacji) w przypadku większości akcji programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności. Narodowe Agencje działają we wszystkich państwach członkowskich UE oraz w Macedonii Północnej, Islandii, Liechtensteinie, Norwegii, Turcji, Serbii i Zjednoczonym Królestwie;
  - Agencją Wykonawczą ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA) w przypadku akcji centralnych programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności, takich jak: Erasmus Mundus Joint Master Degrees, Jean Monnet, European Universities, Centres of Vocational Excellence, Capacity Building, European Youth Together or Volunteering teams in High Priority Areas.
- **Inni uczestnicy projektów (partnerzy projektów)**, którzy nie są bezpośrednimi beneficjentami (uczelnie, szkoły, organizacje młodzieżowe itp.) powinni kontaktować się z koordynatorem projektu, w którym uczestniczą.

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Pytania zadawane przez uczestników programów Erasmus+/Europejskiego Korpusu Solidarności

Byłem/łam za granicą w ramach programu Erasmus+/Europejskiego Korpusu Solidarności, ale musiałem/łam wrócić do domu. Czy mogę zatrzymać dofinansowanie?

- Jeśli jesteś już w domu ale: a) nadal ponosisz wydatki bezpośrednio i wyłącznie odnoszące się do pobytu za granicą takie jak wynajem i opłaty za elektryczność oraz/lub b) bierzesz udział w zajęciach online lub innych działaniach w sposób zdalny (jeśli instytucja/organizacja kraju goszczącego to umożliwiła w zastępstwie planowanych zajęć/działań w formie tradycyjnej), wtedy możesz zatrzymać dofinansowanie.
- Ponadto możesz uzyskać zwrot dodatkowych kosztów podróży, jeśli takie wystąpiły. W tej sprawie należy skontaktować się z instytucją/organizacją wspierającą/wysyłającą (pod warunkiem, że organizacja będzie dysponowała dodatkowymi funduszami UE na wsparcie Twoich działań).
- Jeśli nie ponosisz żadnych kosztów w kraju docelowym, możesz być poproszony o zwrot tej części dofinansowania, która dotyczy okresu od chwili zakończenia pobytu za granicą do oryginalnie planowanej daty powrotu z mobilności.

Byłem/łam za granicą w ramach programu Erasmus+, ale moje zajęcia zostały odwołane, bo instytucja przyjmująca została zamknięta. Zdecydowałem/łam, że zostaję w kraju goszczącym. Czy mogę zatrzymać dofinansowanie?

- Jeśli pozostałeś/łaś w kraju goszczącym i: a) nadal ponosisz wydatki bezpośrednio i wyłącznie związane z pobytem w tym kraju, takie jak wynajem i opłaty za elektryczność oraz/lub b) bierzesz udział w zajęciach online (jeśli instytucja goszcząca uruchomiła takie zajęcia w zastępstwie tych planowanych), wtedy możesz zatrzymać dofinansowanie.
- Ponadto możesz uzyskać zwrot dodatkowych kosztów przedłużonego pobytu za granicą podczas pandemii COVID-19, jeśli takie wystąpiły. W tej sprawie należy skontaktować się ze swoją instytucją/organizacją (pod warunkiem, że organizacja będzie dysponowała dodatkowymi funduszami UE na wsparcie Twoich działań).

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Byłem/łam za granicą w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności, ale moje działania zostały odwołane, bo instytucja została zamknięta. Nie mogłem/łam powrócić do domu. Czy mogę zatrzymać moje kieszonkowe/dodatek relokacyjny?

- o Jeśli zostałeś/łaś w kraju goszczącym i: a) nadal ponosisz wydatki bezpośrednio i wyłącznie związane z Twoim pobytem w tym kraju oraz/lub b) uczestniczysz w działaniach online (jeśli instytucja goszcząca uruchomiła takie zajęcia w zastępstwie tych planowanych), wtedy tak, możesz zatrzymać dofinansowanie.
- o Podobnie, jak w opisanych powyżej przypadkach, organizacja może pozyskać dofinansowanie w celu pokrycia innych kosztów związanych z Twoim pobytem.

Planowałem/łam wyjazd do innego kraju w ramach programu Erasmus+ lub Europejskiego Korpusu Solidarności, ale musiałem/łam go odwołać z powodu pandemii COVID-19. Zarówno bilet lotniczy, jak i część kosztów pobytu jest już opłacona. Czy mogę zatrzymać dofinansowanie, które otrzymałem/łam przed podróżą na pokrycie jej kosztów?

- o Jeśli zapłaciłeś już za podróż w związku z planowaną mobilnością (bilet lotniczy, którego nie wykorzystałeś/łaś lub za który nie mogłeś uzyskać zwrotu pieniędzy), możesz uzyskać dofinansowanie kosztów podróży, jeśli zasady finansowania danej akcji przewidują dofinansowanie na podróż.
- o Jeśli akcja tego nie przewiduje, masz prawo do zatrzymania lub otrzymania części dofinansowania, w wysokości nieprzekraczającej poniesionych kosztów. Może uda Ci się odzyskać część kosztów rezerwacji i pobytu (powinieneś podjąć takie starania)? Możliwość zatrzymania lub odzyskania dofinansowania należy sprawdzić poprzez kontakt z instytucją/organizacją wspierającą/wysyłającą (pod warunkiem, że organizacja będzie dysponowała dodatkowymi funduszami UE na wsparcie Twoich działań).

Czy mogę przesunąć planowaną mobilność (wyjazd) w ramach programu Erasmus+/Europejskiego Korpusu Solidarności na później?

- o Skontaktuj się ze swoją instytucją macierzystą/organizacją wspierającą, żeby poznać szczegóły. Co do zasady Narodowe Agencje będą zgadzać się na przedłużenie czasu trwania projektu w programie Erasmus+ (który może obejmować wyjazdy za granicę dla wielu uczestników) lub projektu Europejskiego Korpusu Solidarności o maksymalnie 12 miesięcy.

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Brałem/łam udział w działaniu/projekcie Europejskiego Korpusu Solidarności w innym kraju. Projekt został zawieszony, ponieważ organizacja/institucja goszcząca została zamknięta. Czy będę mógł/mogła kontynuować to działanie później?

- o Skontaktuj się ze swoją organizacją wspierającą, ale co do zasady taką sytuację można uznać za tymczasowe zawieszenie realizacji działania, które prawdopodobnie będzie mogło być kontynuowane w późniejszym terminie.

Jestem absolwentem uczelni wyższej lub szkoły branżowej, skończyłem niedawno kształcenie i chciałem odbyć staż za granicą. Są one jednak dostępne tylko dla absolwentów, którzy ukończyli studia/naukę do 12 miesięcy wcześniej. Czy możliwa jest zmiana tego warunku?

- o Absolwenci szkół wyższych lub szkół branżowych, którzy muszą odłożyć planowane praktyki/staże za granicą, będą mogli je realizować w ciągu 18 miesięcy od ukończenia studiów lub nauki. Nie muszą się zmieścić w dotychczas obowiązujących 12-miesięcznych ramach czasowych.

Pytania zadawane przez organizacje/institucje

Wielu studentów Erasmusa+ obawia się, że okres studiów za granicą nie zostanie uznany. Jakiej pomocy można im udzielić, aby poradzi sobie z tą sytuacją?

- o Uczelnie proszone są o zachowanie jak największej elastyczności i pragmatycznego podejścia w celu umożliwienia studentom osiągnięcia efektów kształcenia wskazanych w ich Porozumieniach o programie studiów/praktyki (*Learning agreement*), niezależnie od miejsca, w którym obecnie przebywają. Jednym z takich wspierających rozwiązań jest wprowadzenie możliwości nauki zdalnej. Będzie ono szczególnie przydatne w przypadku studentów, którzy powrócili do swoich krajów, a mogliby ukończyć swoje zajęcia w instytucji goszczącej na odległość i uzyskać pełne uznanie punktów ECTS w ramach studiów zdalnych.

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Gdy granice zaczęły się zamykać, jeden z naszych uczestników musiał kupić dodatkowy bilet lotniczy, aby wcześniej wrócić do domu, ponieważ linia lotnicza nie zgodziła się zmienić pierwotnej daty powrotu. Czy możemy pokryć te dodatkowe lub wyjątkowe koszty z dofinansowania programu Erasmus+ lub Europejskiego Korpusu Solidarności?

- o Tak, można uznać te koszty za uprawnione, o ile całkowity budżet projektu objętego przedmiotową umową o dofinansowanie nie zostanie przekroczony. W razie późniejszego audytu może być konieczne przedstawienie dowodu na konieczność zwrotu tych dodatkowych kosztów.

Z powodu trudności spowodowanych pandemią COVID-19 musieliśmy ponieść pewne wyjątkowe koszty związane z uczestnikiem z niepełnosprawnością, który potrzebował pomocy przez dłuższy okres. Czy są to koszty uprawnione?

- o Tak, można uznać te koszty za uprawnione, o ile całkowity budżet projektu objętego przedmiotową umową o dofinansowanie nie zostanie przekroczony. W razie późniejszego audytu może być konieczne przedstawienie dowodu na konieczność zwrotu tych dodatkowych kosztów.

Chciałbym/chciałabym wziąć udział w przygotowywanym projekcie, dla którego kończy się termin na złożenie wniosku. Nie mogę się skontaktować z moimi partnerami w innych krajach, ponieważ ich biura są zamknięte. Czy Komisja może przesunąć termin składania wniosków?

- o Komisja przedłużyła wiele terminów składania wniosków w ramach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności. Nowe terminy można znaleźć pod tym [linkiem](#).
- o Proszę skontaktować się z Narodową Agencją, ponieważ niektóre procedury administracyjne dotyczące składania formularzy wniosków zostaną uproszczone (link do kontaktu do Polskiej Narodowej Agencji znajduje się na końcu komunikatu).

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Moja praca polega na koordynacji projektów programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności i z tych projektów – w ramach kosztów wsparcia organizacyjnego – otrzymuję wynagrodzenie ja oraz moi koledzy. Biorąc pod uwagę anulowanie wielu działań, czy nadal możemy być pewni, że możemy zachować wsparcie organizacyjne, na które liczyliśmy?

- o W przypadkach określonych powyżej, w których poszczególni uczestnicy są uprawnieni do otrzymania lub utrzymania indywidualnego dofinansowania – tak, będziecie uprawnieni do otrzymania wsparcia organizacyjnego w ramach programu Erasmus+ lub Europejskiego Korpusu Solidarności.
- o Nawet w przypadkach odwołania działań w ramach projektów programu Erasmus+ lub Europejskiego Korpusu Solidarności mają Państwo prawo do otrzymania wsparcia organizacyjnego. Podejście to uwzględnia koszty wynajmu pomieszczeń, przygotowania i monitorowania uczestników przed wyjazdem, a także zadania, które są wykonywane, aby pomóc uczestnikom w zarządzaniu sytuacją wyjątkową, jaką jest pandemia COVID-19 (odwołania, kontakty z partnerami goszczącymi, doradztwo itp.).

Jestem koordynatorem projektu i musiałem go zawiesić. Czy mogę zachować dofinansowanie na zarządzanie projektem? Czy mogę poprosić o przedłużenie projektu i ukończyć działania w późniejszym terminie?

- o Beneficjenci partnerstw strategicznych lub projektów solidarnościowych mogą zdecydować o czasowym zawieszeniu projektu, poprosić o przedłużenie czasu trwania projektu i przeprowadzić planowane działania po zniesieniu obowiązujących ograniczeń w związku z pandemią COVID-19. W takim wypadku dofinansowanie na zarządzanie projektem zostanie obliczone na podstawie czasu trwania nowego projektu, z wyłączeniem okresu zawieszenia, ale nie może przekroczyć całkowitej uzgodnionej kwoty dofinansowania.

Jestem koordynatorem/koordynatorką projektu. Musiałem/łam odwołać działania, a poniosłem/łam już pewne wydatki, których nie odzyskam (wynajem sali, zakwaterowanie dla uczestników itp.). Czy koszty te zostaną pokryte?

- o Proszę skontaktować się z opiekunem projektu w Narodowej Agencji (link do kontaktu do Polskiej Narodowej Agencji znajduje się na końcu komunikatu). W przypadkach, gdy działania w ramach programu Erasmus+ lub Europejskiego Korpusu Solidarności zostaną anulowane, a organizacje poniosą koszty, których nie można odzyskać, będą one miały możliwość ich pokrycia.

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Chcę zawrzeć umowę o dofinansowanie projektu, ale nie jestem w stanie uzyskać fizycznego podpisu mojego szefa, który powinien ją podpisać. Czy zeskanowana kopia wystarczy?

- o Proszę skontaktować się z Narodową Agencją w swoim kraju (link do kontaktu do Polskiej Narodowej Agencji znajduje się na końcu komunikatu). Biorąc pod uwagę obecne wyjątkowe okoliczności, Narodowa Agencja może wyrazić zgodę na tymczasowe przyjęcie zeskanowanych podpisanych egzemplarzy umów finansowych. Oryginalne podpisy na umowach finansowych trzeba będzie uzupełnić po zniesieniu obowiązujących ograniczeń związanych z pandemią COVID-19.

Kontakt do Polskiej Narodowej Agencji Programu Erasmus+:

<https://erasmusplus.org.pl/kontakt/ogolny/>

Kontakt do Polskiej Narodowej Agencji Europejskiego Korpusu Solidarności:

<https://eks.org.pl/kontakt/>

Warszawa, 2 kwietnia 2020 r.

